

спрямована на впровадження інновацій, розширення діяльності МСП у всьому світі, сприяння соціальній взаємодії між МСП і допомогу в реалізації ними свого інноваційного потенціалу.

Список використаних джерел:

1. Mancini S., González J. L. C. (2021). Role of technology transfer, innovation strategy and network: a conceptual model of innovation network to facilitate the internationalization process of SMEs. *Technol. Invest.*, 12, 82–128, <https://doi.org/10.4236/ti.2021.122006>.

2. Deja M. et al. (2023). Seeking innovation: The research protocol for SMEs' networking. *Heliyon*, e14689. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e14689>.

3. Gray, C. (2006). Absorptive capacity, knowledge management and innovation in entrepreneurial small firms. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 12, (6), 345–360. <https://doi.org/10.1108/13552550610710144>.

4. Keßelring M., Ruiz-Coupeau S. et al. (2021). Integrated test sites for innovation ecosystems. *Technol. Innov. Manag. Rev.*, 11, (7/8), 20-32, <http://dx.doi.org/10.22215/timreview/1454>.

5. Cheng L., Yu T. (2019). A new generation of AI: a review and perspective on machine learning technologies applied to smart energy and electric power systems. *International Journal of Energy Research*, 43 (6), 1928–1973. <https://doi.org/10.1002/er.4333>.

6. Burchardt C., Maisch B. (2019). Digitalization needs a cultural change—examples of applying Agility and Open Innovation to drive the digital transformation. *Procedia Cirp*, 84, pp. 112–117. <https://doi.org/10.1016/j.procir.2019.05.009>.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ

Н. О. КОНДРАТЕНКО, д.е.н., проф.

Д. О. ПРУНЕНКО, д.е.н., доц.

ХАЛІЛЗАДЕ ОРХАН ХАЛІЛ ОГЛИ, докторант

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

У сучасних умовах, які визначаються негативним впливом внутрішніх чинників, зовнішніми диспропорціями, відсутністю чітких напрямів розвитку регіонів, розбалансуванням зв'язків, потребують переосмислення підходи до забезпечення та функціонування механізму державного управління розвитком регіонів. У цьому контексті заслуговують на увагу питання щодо визначення розвитку регіонів.

Узагальнюючи існуючі теоретико-методичні підходи [1] та базуючись на системному підході, запропоновано визначення розвитку регіонів як системи взаємодії економічних, функціональних, стратегічних, безпекових, потенційних, стейкхолдерних чинників, яка спрямована на формування нового більш

сприятливого середовища, що забезпечується зростанням інвестиційної привабливості, конкурентоспроможності та рівня життєдіяльності населення і базується на кількісній основі, сформованій за результатами оцінки рівня регіонального розвитку для прийняття обґрунтованих управлінських рішень державними інституціями.

Обґрунтовані підходи до визначення механізму державного управління розвитком регіонів [2]: структурний, функціональний, системний, нормативно-правового та інформаційно-аналітичного забезпечення, інноваційний, інституційний.

Запропоновано визначення механізму державного управління розвитком регіонів як системи, що складається із організаційної й економічної складових, взаємодія яких спрямована на забезпечення регіонального розвитку. До організаційної складової механізму відносяться: нормативно-правове забезпечення, управлінська структура державного управління на регіональному рівні. Економічна складова формується з економічних, функціональних, стратегічних, безпекових, потенційних, стейкхолдерних чинників.

Обґрунтовано інструментарій державного управління регіональним розвитком, який базується на застосуванні методів, моделей, напрямів та підрозділяються за розподілом владних повноважень і ресурсів. Зокрема, сформовано інструментарій, який характеризується значним впливом центральних органів державної влади на регіональні процеси і зростанням значення місцевого самоврядування, яке має широке повноваження й реалізує самостійно значні функціональні напрями щодо забезпечення регіонального розвитку.

Визначені чинники, які впливають на розвиток регіонів в сучасних надзвичайних умовах. Вони пов'язані із наслідками агресії РФ, трансформаційними процесами, що відбуваються в економіці держави, негативним впливом зовнішніх і внутрішніх факторів, регіональними диспропорціями. У таких умовах особливого значення має застосування сучасного інструментарію протидії негативним явищам та забезпечення регіонального розвитку, який базується на формуванні та використанні механізму державного управління економічним розвитком регіонів.

Визначені методи і моделі для оцінки рівня розвитку регіонів. Запропоновано застосовувати інтегральний підхід, який базується на використанні методів і моделей експертного і кількісного аналізів, аналізу ієрархій, спрямованого на визначення інтегрального показника розвитку регіонів, що дозволяє здійснити економіко-математичне моделювання та прогнозування змін напрямів та особливостей напрямів регіонального розвитку для прогнозування змін рівнів конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості регіонів.

Теоретико-методичний підхід до оцінки рівня розвитку регіонів базується на побудованій багаторівневій системі чинників і включає сукупність методів і моделей, які спрямовані на визначення інтегрального показника регіонального розвитку, що створює кількісну основу для економіко-математичного моделювання та прогнозування у контексті забезпечення розвитку регіонів,

зростання їх конкурентоспроможності й інвестиційної привабливості. Для розробки та реалізації теоретико-методичного підходу застосовується сукупність взаємопов'язаних етапів: формування й застосування інформаційно-аналітичного забезпечення розвитку регіонів; виокремлення локальних, узагальнюючих, інтегрального чинників регіонального розвитку; побудова багаторівневої системи показників; характеристика критеріїв оцінки локальних чинників; оцінка локальних чинників розвитку регіонів; побудова моделі оцінки узагальнюючих чинників; оцінка узагальнюючих показників розвитку регіонів; побудова моделі визначення інтегрального чинника регіонального розвитку; визначення вагових коефіцієнтів; оцінка інтегрального показника розвитку регіонів; інтерпретація отриманих результатів.

Побудована модель визначення інтегрального показника враховує узагальнюючі чинники та вагові коефіцієнти, які оцінюються із застосуванням методу аналізу ієрархій. Результати інтегральної оцінки розвитку регіонів дозволяють здійснити інтерпретацію та виявити особливості регіонального розвитку. Побудована схема розробки та реалізації теоретико-методичного підходу до оцінки рівня розвитку регіонів.

Запропоновано механізм державного управління розвитком регіонів функціонування якого відповідає сучасним умовам та впливу зовнішніх і внутрішніх чинників, наслідків агресії РФ. Він представляє собою систему взаємопов'язаних елементів, які базуються на інформаційно-аналітичному забезпеченні та кількісному підґрунті результатів оцінки інтегральних показників розвитку регіонів, їх конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості, інструментів економіко-математичного моделювання й прогнозування, що дозволило виокремити організаційні і економічні складові механізму, визначити напрями зростання, запропонувати заходи забезпечення регіонального розвитку. Крім того, цей механізм спрямований на протидію негативного впливу внутрішніх і зовнішніх чинників, наслідків агресії РФ та трансформацію системи державного управління на основі створення та функціонування інституції, орієнтованої на забезпечення розвитку регіонів, враховуючи сучасні умови.

Список використаних джерел:

1. Мазур А.Б. Узагальнення та аналіз показників економічного розвитку регіонів України. Регіональна економіка. Бізнес Інформ. 2018. № 5. С. 80–85.
2. Дегтяр А.О. Формування та функціонування механізму державного управління соціально-економічним розвитком регіону. Держава та регіони. 2014. № 4 (48). С. 46–51.